

Протокол № 3

засідання робочої групи з питань захисту професійної діяльності журналістів та свободи слова

24.01.2020

м. Одеса,
просп. Шевченка, 4,
шостий поверх,
каб. 632, 10.00-12.00

Головував: заступник голови обласної державної адміністрації Свічинський В.С.

Присутні: члени робочої групи, запрошені та учасники засідання (за списком).

На засіданні присутні 16 осіб відповідно до списку:

Члени робочої групи		
1	Свічинський Віталій Сергійович	заступник голови обласної державної адміністрації, голова робочої групи
2	Сенча Сергій Анатолійович	тимчасово виконуючий обов'язки начальника управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, заступник голови робочої групи
3	Полторак Ольга Миколаївна	завідувач сектору взаємодії із засобами масової інформації управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, заступник голови робочої групи
4	Коваль Інна Іванівна	провідний спеціаліст сектору взаємодії із засобами масової інформації управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, секретар робочої групи
5	Болган Валерій Сергійович	головний редактор видання «ІзбірКом», член робочої групи
6	Герєга Олена Сергіївна	головний спеціаліст відділу комунікацій з громадськістю управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, член робочої групи
7	Кобильніков Олексій Борисович	депутат Одеської обласної ради, член робочої групи

8	Попик Анастасія Сергіївна	головний спеціаліст відділу комунікацій з громадськістю управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, член робочої групи
9	Сіра Ольга Іванівна	заступник директора громадсько-політичної газети «Чорноморські новини», член робочої групи
10	Шевченко Микола Петрович	заступник директора Департаменту – начальник управління оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами обласної державної адміністрації
Запрошені		
11	Штекель Леонід Ісаакович	головний редактор Інтернет-видання «Odessa Daily»
Учасники засідання		
12	Арманд Мішель	журналіст телеканалу «7 телеканал»
13	Паночишен Ігор Васильович	головний спеціаліст відділу інформаційної діяльності та безпеки управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації
14	Работін Юрій Анатолійович	голова правління Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України
15	Сич Андрій Юрійович	головний спеціаліст-юрисконсульт управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації
16	Філіппов Олексій Миколайович	оператор телеканалу «7 телеканал»

Порядок денний:

1. Вступне слово голови робочої групи.
Свічинський Віталій Сергійович – заступник голови обласної державної адміністрації (питання соціальної сфери та суспільної комунікації), голова робочої групи
(регламент до 5 хвилин)
2. Обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації»

Сенча Сергій Анатолійович – тимчасово виконуючий обов'язки начальника управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації, заступник голови робочої групи
(регламент до 15 хвилин)

3. Різне.

Розгляд питань порядку денного:

1. По першому питанню порядку денного.

Вступне слово голови робочої групи.

СЛУХАЛИ: Свічинського В.С., який привітав присутніх та розпочав засідання робочої групи. Запропонував перейти до другого питання порядку денного, а саме до обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації».

ВИРІШИЛИ:

1. Заслухати доповідача з другого питання порядку денного.

2. По другому питанню порядку денного

Обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації».

СЛУХАЛИ: Сенчу С. А., який доповів, що вивчаючи зміни, які наведено у порівняльній таблиці до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації», слід зазначити, що відповідна порівняльна таблиця досить об'ємна і складається із 131 сторінки. Звернув увагу на питання, які є новими у відповідному законопроекті. Зокрема, визначено поняття «мета». Метою регулювання відносин у сфері інформації є захист прав громадян на отримання достовірної та збалансованої інформації, прозорість діяльності поширювачів масової інформації та забезпечення національної інформаційної безпеки України. У визначенні термінів увагу привертає поняття «медіа» – це засіб поширення інформації у будь-якій формі, у тому числі унормовуються Інтернет-ЗМІ. Також дано визначення поняття «журналіст» та «професійний журналіст», введено поняття «поширювач масової інформації», де окремо виділяються суб'єкти у сфері медіа, а саме: телерадіоканали, Інтернет-ЗМІ та друковані ЗМІ. Уведено поняття «медіаграмотність». Щодо суб'єктів інформаційних відносин – у чинному законі чотири суб'єкти, у новому проекті запропоновано дев'ять суб'єктів та вводиться поняття «Уповноважений з питань інформації». Окремо слід виділити норму «поширення дезінформації» – забороняється та тягне за собою відповідальність, встановлену у межах законодавства. Унормовано, що не є «дезінформацією». Органам державної влади надано право вживання заходів щодо відповіді чи спростування

недостовірної інформації. Право на відповідь і спростування дезінформації надано уповноваженому з питань інформації. Уведено поняття «індекс довіри», основними його критеріями є достовірність інформації, дотримання журналістами правил професійної етики, дотримання вимог щодо прозорості і реалізації права на відповідь і спростування дезінформації та недостовірної інформації. Також прописані права та обов'язки журналістів і професійних журналістів, зокрема, усі журналісти мають право відвідувати відкриті заходи. Щодо акредитації журналістів слід звернути увагу, що відповідно до запропонованих змін проводитиметься акредитація лише професійних журналістів. Уведено окремий розділ «Самоврядування журналістів України». Також в дію вводиться поняття «комітет професійної етики журналістів» та поняття «прескартка професійного журналіста», яку видає асоціація професійних журналістів України. Окремо прописані права професійних журналістів. Наприкінці законопроекту вводиться розділ сьомий про відповідальність журналістів, яка стає більш суворішою, зокрема, збільшуються розміри штрафів. Також у п. 3 прикінцевих та перехідних положень зазначається, що втрачає чинність Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».

ВИСТУПИЛИ:

Свічинський В.С. доповнив щодо запровадження кримінальної відповідальності за розповсюдження дезінформації у медіапросторі, та запропонував виступити Штекелю Л.І.

Штекель Л.І. зазначив, що відповідний проєкт закону – це фактично цензура часів Миколи I та часів більшовиків. Даний закон, виходячи з того, що держава визначає, що являється інформацією, а що дезінформацією – це 100% радянська норма юриспруденції. Тут навіть введення термінів це введення радянських норм в медіаюрисдикцію. Висловив думку, що ті міністри, які висунули на розгляд даний законопроект, мають бути відправлені у відставку. З цією пропозицією він буде звертатися до засобів масової інформації за підтримкою, адже даний законопроект – порушення норм демократії. Прийняття відповідного Закону – це державний злочин, тому що даний документ фактично антиконституційний та недемократичний.

Болган В.С. додав, що відносно обговорення даного законопроекту відбулося спільне засідання українського та польського союзу журналістів, на якому була прийнята заява з критикою та вимогою неприйняття відповідного закону. Даний законопроект є недопрацьованим і має орфографічні помилки, також в ньому не враховано велику кількість чинних законів. У проєкті закону є кілька норм, які повністю перекреслюють конституційні норми та свободу слова, а саме: визначення терміну «професійний журналіст», суттєве позбавлення журналістів прав на безперешкодне отримання інформації, доступ до органів влади, прийом посадовими особами, акредитацію на заходи. Також не визначено питання фінансування Асоціації професійних журналістів України, передбачено тільки внески. Питання щодо кримінальної відповідальності потребує доопрацювання. Тривогу викликає розділ щодо Уповноваженого з питань інформації, адже одна особа не може виконувати зазначені функції і брати на

себе відповідальність за виконання тих завдань, які на неї покладені. До плюсів даного законопроекту слід віднести те, що в ньому прописані визначення і норми з питань медіаграмотності. Таким чином, коротко підсумовуючи даний законопроект, приймати його просто не можна і навіть про правки до нього мова йти не може. Потрібно збирати професійних медіаюристів, які б допомагали у розробці відповідного законопроекту.

Сіра О.І. підкреслила, що цілком підтримує своїх колег відносно даного законопроекту, у ньому заперечується всі журналістські права, які підтримувалися багато років, вибудовувалися самоврядність, свобода, права не тільки журналістів на інформацію, а і право кожного громадянина. У даному законопроекті обмежені права журналістів, зокрема, їх поділено на три складових, – і це не припустимо. Відповідно до даного законопроекту виходить, що для того щоб стати журналістом, потрібно не лише закінчити відповідний факультет університету, а й отримати спеціальне посвідчення від держави. У самому законі є ще один корупційний ризик щодо індексу довіри, який розробляється та визначається спеціальним уповноваженим з питань інформації. Даний закон – це повна узурпація владою усіх прав і норм кожної людини, зокрема, журналісти втрачають повноваження на поширення інформації.

Свічинський В.С. додав, що діалог між владою та журналістами обов'язковий і 28 січня у Києві відбудеться безпосереднє обговорення законопроекту, яке буде найкращим майданчиком для висловлення позиції журналістської спільноти.

Работін Ю.А. додав, що правління Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України також виробило своє бачення. Відбулася нарада спільно з польськими колегами-журналістами, які зробили заяву, що дезінформація не повинна поширюватися у суспільстві, саме даний законопроект потрібно привести у відповідність до міжнародних журналістських стандартів, адже свобода слова не повинна страждати. Законодавча база у нас досить непогана, але працює вона слабо. Адже у засобах масової інформації не місце дезінформації. До прийняття відповідного законопроекту потрібно ставитись виважено і серйозно.

ВИРІШИЛИ:

1. Відрядити представника управління комунікацій та інформаційної політики обласної державної адміністрації до Міністерства культури, молоді та спорту України для участі у стратегічному діалозі щодо обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення національної інформаційної безпеки та права на доступ до достовірної інформації».
2. Залучити до участі в стратегічному діалозі представника журналістської спільноти Штекеля Л.І. з метою надання пропозицій до зазначеного законопроекту.

*3. По третьому питанню порядку денного
Різне.*

ВИСТУПИЛИ:

Кобильніков О.Б. вніс пропозицію виключити зі складу робочої групи осіб, які систематично не з'являються на засідання без поважних причин.

Болган В.С. підтримав пропозицію стосовно перегляду списку членів робочої групи та внесення змін до її складу.

Свічинський В.С. додав, що ті, хто не зацікавлені у взаємодії в рамках такого формату, будуть виключені зі складу робочої групи, а ті люди, які мають бажання в подальшому комунікувати і поліпшувати нашу спільну роботу, повинні бути внесені до складу робочої групи.

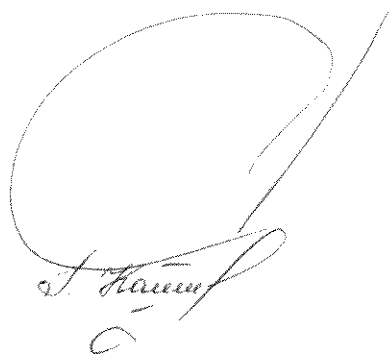
Болган В.С. запропонував відновити практику проведення пресконференцій керівників структурних підрозділів обласної державної адміністрації, а також запросити на наступне засідання представника Державної податкової служби в Одеській області для того, щоб він розповів про систему перепусток на заходи за участю їхнього керівництва.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформацію взяти до уваги.
2. Переглянути склад робочої групи та внести запропоновані зміни.
3. Запросити на наступне засідання представника Державної податкової служби в Одеській області.

Голова

Секретар

Віталій СВІЧИНСЬКИЙ

Інна КОВАЛЬ

О. А. Савва